

AKADEMİK BİLGİLENDİRME

Kudüs Meselesi Üzerine Uluslararası Akademisyenler Forumu

İstanbul - Türkiye

Akademisyenler ve Mescid-i Aksâ

Akademik camianın Mescid-i Aksâ'nın kapatılması
karşısındaki etkileşimine ve onu desteklemede
daha etkili bir akademik varlığın imkânlarına dair bir okuma

Temmuz 2026

Hazırlayan: Araştırmalar Komitesi

Kudüs Meselesi Üzerine Uluslararası Akademisyenler Forumu tarafından yayımlanan aylık bir akademik bültendir. Filistin'le ilgili akademik gelişmeleri izlemeyi; bunları tarihsel ve nesnel bağlamları içinde analiz etmeyi ve dönüşüm süreçlerine ilişkin derinlikli okumalar sunmayı amaçlayan analitik bir izleme projesidir.

Kudüs'ün desteklenmesi için etkin bir akademik topluma doğru

Adres: 1 Hürriyet Mah. Ahmet Yesevi Cad. Altın Sk

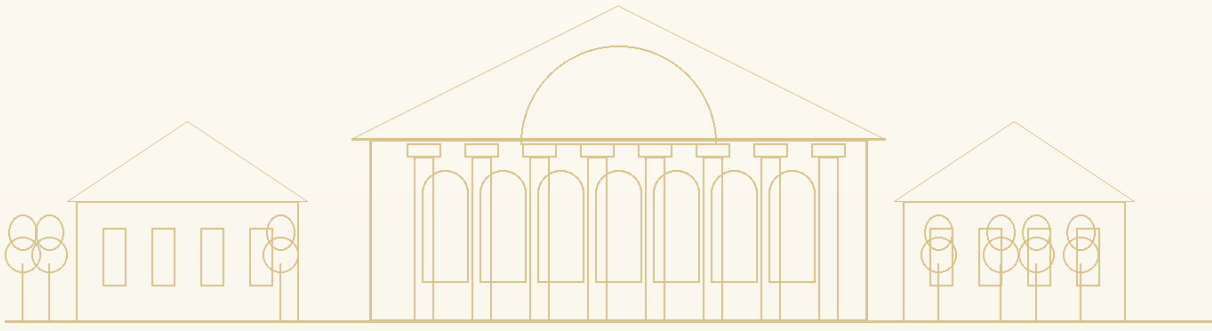
Merkez: No: 4 Bahçelievler - İstanbul

E-posta: info@forumukm.com

Web: forumukm.com

+90-507 306 21 41

Kudüs Meselesi Üzerine Uluslararası Akademisyenler Forumu

Filistin Üniİersiteleri ve Akademik Hafıza

“

Bilgi, Kudüs'ü savunmanın en etkili araçlarından biridir.

المعرفة إحدى أقوى وسائل الدفاع عن القدس

VİZYON

Kudüs meselesine akademik platformlarda hizmet eden etkin ve öncü bir forum.

MİSYON

Filistin davasına akademik destek sağlayarak bilgi temelli bir hareketin oluşmasına katkı sunmak.

ÇALIŞMA ALANLARI

Araştırma, belgeleme, eğitim, yayıncılık, seminerler, ağ oluşturma ve iş birliği.

www.academicsforum.com

info@academicsforum.com

Hürriyet Mah. Ahmet Yesevi Cad. Altın Sk. No: 1
Bahçelievler / İstanbul - Türkiye

+90 507 306 21 41

**Kudüs'e Destek İçin
Etkin Bir Akademik Topluma Doğru**

نحو مجتمع أكاديمي فاعل
لنصرة القدس

01

Giriş

Mescid-i Aksa'daki güncel dönüşümler ve akademik sorumluluk

02

Birinci Eksen

2026'nın ilk yarısında Mescid-i Aksa: süregelen dönüşümün ana hatları

03

İkinci Eksen

Akademik etkileşim güzergâhları ve öne çıkan tepkiler

04

Üçüncü Eksen

Tepki açığı ve akademik çalışmanın geliştirilme ufukları

05

Sonuç

Akademik sorumluluk, belgeleme ve kurumsal bilgi varlığı

Bu dosya, Mescid-i Aksa etrafındaki akademik etkileşimi izleyen stratejik bir bilgilendirme çerçevesinde hazırlanmıştır.

Giriş

Mescid-i Aksa'daki güncel dönüşümler ve akademik sorumluluk

Mübarek Mescid-i Aksa, 2026 yılının ilk aylarında hızlı bir tırmanışa sahne oldu. Bu süreçte mescide ulaşım üzerindeki kısıtlamalar genişledi, uzaklaştırma ve giriş yasağı kararları tekrarlandı, yerleşimcilerin ve 'Mabet' gruplarının baskınları arttı; bununla eş zamanlı olarak İslami Vakıflar Dairesi, mescidin muhafızları ve çalışanları üzerindeki baskı yoğunlaştı. Bu uygulamalar, mescidin içindeki kurumsal ve beşeri İslami varlığı hedef alan ve oradaki tarihî-hukuki statükoyu değiştirmeye doğru baskı kuran bir güzergah içinde birikmektedir.

Ramazan ayı ve Ramazan Bayramı sırasında mescidin yaklaşık kırk gün boyunca namaz kılanlara kapatılması, bu tırmanışın en belirgin durağı oldu. Ardından mescidin yeniden açılmasıyla baskınlar tekrar başladı; avlularındaki Talmudî ritüeller daha görünür ve örgütlü biçimler aldı, son haftalarda aleni toplu uygulamaları da kapsadı. Buna, bazı İsrailli dinî şahsiyetlerin mescidin içinde bir sinagog kurulması çağrıları ve İsrail Ulusal Güvenlik Bakanı Itamar Ben-Gvir'in avlulara girerek Yahudilerin girişini ve dualarını genişletme arzusunu ilan etmesi eşlik etti. Bu olgular, mescidin içinde Yahudi dinî varlığını sabitlemeyi ve onun İslami kimliği ile mevcut statükosuyla çelişen uygulamaların alanını genişletmeyi hedefleyen artan baskıları ortaya koymaktadır.

Bu gelişmeler, Mescid-i Aksa'nın kimliği, hukuki ve tarihî konumu ve onun üzerindeki İslami egemenlikle doğrudan bağlantılıdır; aynı zamanda Kudüs, hafızası ve halkının hakları üzerindeki daha geniş mücadeleyle ilişkilidir. Avlularında dayatılan uygulamalar, meydana geldikleri zamanın ötesine geçen etkiler bırakmakta; tekrarlanıp alışkanlık niteliği kazandıkça yeni bir gerçeklik üretmektedir. İsrail makamları daha önceki aşamalarda da bu kademeli güzergahı izlemişti; ancak son aylar, bu gidişatın temposunda ve alanlarında açık bir hızlanma göstermiştir.

Bu dönüşüm karşısında bilgi, Mescid-i Aksa'yı koruma ve kimliğini savunma sahalarından biri olarak öne çıkmaktadır. Akademisyenler, üniversiteler ve araştırma merkezleri; olayları belgeleme, politikaları analiz etme, hukuki, tarihî ve siyasi boyutları okuma, uluslararası kamuoyuna onun dilleri ve bilgi yöntemleriyle hitap etme araçlarına sahiptir. Akademik çalışma, Aksa'ya ilgiyi olayın zirvesine bağlı bir tepkiden çıkarıp araştırma, eğitim ve bilimsel üretim içinde sürekli bir varlığa dönüştürme ve kamuoyu oluşturup mekânın ve tarihinin yeniden tanımlanması girişimleriyle yüzleşen bir bilgi gücü inşa etme imkânı sunar.

Bu aşama, Mescid-i Aksa'nın akademik alandaki konumuna ilişkin doğrudan bir soru ortaya koymaktadır: Akademisyenler ve akademik kurumlar ne ölçüde etkileşim göstermiştir? Bu etkileşimin biçimleri ve araçları nelerdir? Organize ve etkili bir hareket üretmiş midir, yoksa bireysel tutumlar ve anlık tepkilerle mi sınırlı kalmıştır? Bu varlık, uluslararası üniversitelere ve akademik çevrelere ne ölçüde ulaşmış;

disiplin, dil ve etki platformlarının çeşitliliğinden ne derece yararlanmıştır?

Bu bilgilendirme, Kudüs Meselesi Üzerine Uluslararası Akademisyenler Forumu'nun, Filistin ve Kudüs ile bağlantılı akademik dönüşümleri izlemek, eğilimlerini ve anlamlarını analiz etmek, onlarla ilişkili çalışma fırsatlarını göstermek amacıyla yayımladığı periyodik bilgilendirmeler dizisi içinde yer almaktadır. Bu sayı, Mescid-i Aksa'daki tırmanan ihlaller karşısındaki akademik etkileşime odaklanmakta; akademisyenlerin, üniversitelerin, araştırma merkezlerinin ve üniversite organlarının tutumlarını izlemekte; bu etkileşimi hacmi, derinliği, sürekliliği ve yaygınlığı bakımından okumakta; birikimli bilgi üreten ve genel bilinci etkileyen kurumsal bir çalışmaya dönüşme derecesini değerlendirmektedir.

Bilgilendirme aynı zamanda mevcut boşlukları ortaya koymayı, bunları etkileyen faktörleri açıklamayı ve Mescid-i Aksa ile ilişkili akademik varlığı geliştirmek için pratik güzergahlar önermeyi amaçlamaktadır. Bu güzergahlar; uzmanlaşmış araştırmayı genişletmeyi, belgeleme ve çeviri çabalarını güçlendirmeyi, akademik ağlar inşa etmeyi ve üniversiteler ile uluslararası kurumlara yönelik eğitimsel ve bilgi içerikleri geliştirmeyi kapsamaktadır.

Mescid-i Aksa, mekân, anlatı ve haklar üzerindeki mücadelenin sahasıdır. Akademik çalışma bu mücadeleye belgesel ve analitik derinliğini kazandırır; olayları görünmezleştirilmekten korur ve mescidin kimliğini ve tarihini yeniden formüle etmeye çalışan anlatılarla yüzleşir. Bu bağlamda bilgilendirme, mevcut akademik varlığı okumakta ve onu Mescid-i Aksa ve Kudüs'e yönelik sürdürülebilir bir bilgi sorumluluğuyla ilişkilendirmenin yollarını araştırmaktadır.

Akademik çalışma, bu mücadeleye belgesel ve analitik derinliğini kazandırır; olayları görünmezleştirilmekten korur ve mescidin kimliğini ve tarihini yeniden formüle etmeye çalışan anlatılarla yüzleşir.

Birinci Eksen

2026'nın İlk Yarısında Mescid-i Aksa: Süregelen Dönüşümün Ana Hatları

Mescid-i Aksa, 2026 yılının ilk yarısında, anlamı yalnızca baskın yapanların sayısının artmasıyla sınırlı olmayan birbirini izleyen gelişmelere sahne oldu. Müslümanların mescide ulaşımı üzerindeki sıkı kontrol, mescidin içinde Yahudi ritüellerinin genişlemesi, İsraili yetkililerin baskınlara katılımının artması ve polis ile 'Mabet' grupları arasında kurumsal yakınlaşma belirtilerinin belirmesiyle eş zamanlı ilerledi.

Buna, mescidin avlularında ve yapılarında Vakıflar Dairesi'nin varlığını hedef alan baskılar da eşlik etti. Ayrıca 'Mabet' ritüellerini canlandırmaya dönük inançsal ve örgütsel nitelikte adımlar öne çıktı; kızıl düve dosyası ve mescidin içinde sinagog kurulması çağrısı bunlar arasındadır.

Bu gelişmeler önemini, Mescid-i Aksa'nın 144 dönümlük tüm alanıyla İslami bir ibadet mekânı olduğunu ve Kudüs Vakıfları ve Mescid-i Aksa İşleri Dairesi'nin onun idaresini ve işlerini düzenlediğini kabul eden tarihî ve hukuki statüden almaktadır. Bu statü, Müslüman olmayanların belirli kurallar dahilinde ziyaretine izin verir; fakat namaz ve dinî ritüellerin icrasına izin vermez. Son uygulamalar bu düzenlemenin bütün sütunlarını hedef almıştır: Müslümanların ulaşım ve ibadet hakkını, Vakıfların yönetim yetkisini, Müslüman olmayanların ziyaret sınırlarını ve mescidin içinde izin verilen dinî uygulamanın mahiyetini.

Tam Kapatma

Ramazan ayı, 18 Şubat 2026'da, Batı Şeria'daki Filistinlilerin Kudüs'e girişine yönelik geniş kısıtlamalar altında başladı. İsrail makamları, Cuma namazı için geçişine izin verilen kişi sayısını on binle sınırlandırdı; giriş, yaş kriterlerine ve güvenlik izinlerine bağlandı. Buna rağmen Vakıflar Dairesi, ilk Cuma namazına katılanların sayısını yaklaşık seksen bin kişi olarak tahmin etti. Bu, mescidin etrafına kurulan engellere rağmen halkın Mescid-i Aksa ile bağının sürdüğünü açık biçimde gösterdi.

28 Şubat'ta İsrail makamları, İran'la savaş gerekçesiyle ilan edilen tedbirler kapsamında mescidi genel olarak namaz kılanlara kapattı. Kapatma, 9 Nisan'a kadar kırk gün sürdü; Ramazan'ın ikinci yarısını, son on gecesini ve Ramazan Bayramı'nı kapsadı. Bu sürenin bir bölümünde giriş, mescidin içinde temel görevlerle yükümlü sınırlı sayıda imam, muhafız ve çalışana indirildi.

Bu dönemde Ramazan Bayramı, Doğu Kudüs'ün 1967'de işgalinden beri Kudüs'ün bilmediği bir emsale sahne oldu: Müslümanların Mescid-i Aksa'da bayram namazı kılması engellendi. Sınırlı namazlar, Eski Şehir kapılarına yakın sokak ve bölgelerde kılındı; mescide ulaşımı engellemek için bariyerler ve güvenlik güçleri yayıldı.

Aksa 9 Nisan'da yeniden açıldı ve binlerce namaz kılan kişi sabah namazından itibaren mescide döndü. Dönüş güçlü bir halkî anlam taşıdı; fakat uzun kapatma ağır sonuçları olan bir emsal bıraktı. İsrail makamları, istisnai güvenlik tedbirleri örtüsü altında, mescide erişimi uzun süre devre dışı bırakma ve onu tek taraflı biçimde açıp kapatma kapasitesini göstermiş oldu; mescidi kapattıkları gibi kendi kararlarıyla açtılar ve onu bir İslami hareketin sonucu olarak açmak zorunda kalmadılar.

Aksa Avlularında Baskınlar ve Açık Yahudi İbadeti

Mescidin yeniden açılmasından üç gün sonra İsrail Ulusal Güvenlik Bakanı Itamar Ben-Gvir mescide girdi ve içeriden, kendisini 'mekânın sahibi' gibi hissettiğini söyledi; Yahudilerin girişini ve oradaki dualarını genişletme niyetini açıkladı. Bu açıklamalar, söyleyen kişinin konumu nedeniyle önem kazanmaktadır; zira Ben-Gvir, baskın yapanların girişini düzenleyen, onlara koruma sağlayan ve Müslümanlar ile Vakıf muhafızlarına kısıtlamalar uygulayan polisten siyasi olarak sorumludur.

Mayıs ayında baskınlar daha geniş ve örgütlü biçimler aldı. Kudüs Valiliği raporuna göre 7.244 yerleşimci mescide girdi; buna 'turizm' adı altında giren 2.690 kişi de eklendi ve bir ay içindeki toplam sayı on bine yaklaştı. Bu baskınlara toplu dualar, yere tam secde, İsrail bayraklarının kaldırılması, dinî sahifeler, araçlar ve kurban olarak nitelenen maddelerin içeri sokulması eşlik etti. Ayrıca 'Şavuot' Yahudi bayramı sırasında Cuma günü baskına izin verildi; Valilik raporu bunu 1967'den bu yana ilk olay olarak niteledi.

Bu uygulamalar Haziran ayında da sürdü; avluların farklı bölgelerinde secde ve toplu dualar tekrarlandı. 'Mabet' gruplarıyla bağlantılı bir eğitim kurumu, baskınlar sırasında kullanılmak üzere hazırlanmış yüzlerce dua metni bastı. Mekâna özgü dinî metinlerin hazırlanması ve baskın yapanlara dağıtılması, mescidin içindeki ibadeti daha önceden planlanmış ve hazırlanmış bir uygulama haline getiren daha yüksek bir örgütlenme düzeyine işaret etmektedir.

Bu güzergah, mekân üzerindeki kontrol aracında bir dönüşümü temsil etmektedir. Mescid, geçmiş yıllarda yaş kısıtlamaları, izinler, bariyerler ve belirli kişilerin veya grupların engellenmesiyle biliniyordu. Ancak merkezi bir dinî mevsim boyunca kırk gün aralıksız kapatılması, kontrolü daha kapsamlı bir düzeye taşımış ve ibadet hakkının tamamını İsrail güvenlik kararının yetkisi altına koymuştur.

'Mabet' Gruplarının Resmî Kurumlarla Yakınlaşması

Son aylarda 'Mabet' grupları ile İsrail iktidarının bazı çevreleri arasındaki ilişki daha açık bir biçim aldı. 3 Haziran'da polis, mescidin içinde çalışmak ve baskınları güvenceye almakla görevli birimde gönüllülük ilanı yayımladı; kampanyaya 'Mabet' gruplarıyla bağlantılı hahamlar ve polis görevlileri de katıldı. Mescidin gerçekliğini değiştirmeye çağıran aynı ideolojik çevreden kişilerin istihdam edilmesi, bu grupların fikirlerinin düzeni sağlamak ve girişleri organize etmekle görevli kurumun içine taşınması ihtimaline kapı açmaktadır.

Bu gelişme, baskınlardaki doğrudan siyasi varlıkla eş zamanlı gerçekleşti. Bazı bakanlar ve Knesset üyeleri baskınlara katıldı; içlerinden bazıları mescidin içinde İsrail bayrağı kaldırdı veya mescitlerin kaldırılıp 'Mabet'in inşa edilmesine çağırdı. Bu açıklamalar, aşırı siyasi ve dinî şahsiyetlerin tutumlarıdır ve şimdiye kadar ilan edilmiş hükümet politikasına dönüşmemiştir. Ancak etkili yetkiye sahip sorumlulardan gelmesi ve polisin koruduğu baskınlarla birleşmesi, onlara bireysel söylemin ötesine geçen bir etki kazandırmaktadır.

Haziran ayında Haham Shmuel Eliyahu, Mescid-i Aksa'nın içinde sinagog inşa edilmesi çağrısını sürdürdü ve bunu 'Mabet'in kurulmasını hazırlayan bir adım olarak değerlendirdi. Kudüs Valiliği'nin aktardığına göre ortak bir etkinlikte Ben-Gvir, bu hedefin 'yakında' gerçekleşmesi için çalışacağına söz verdi. Sinagog çağrısı, taleplerin tavanındaki gelişmeyi göstermektedir: söylem ziyaret izni talebinden namaz talebine, ardından mescidin içinde Yahudi ibadeti için kalıcı bir yer sabitleme arayışına geçmiştir.

Önceki aşamalarla karşılaştırma niteliksel bir değişimi ortaya koymaktadır. Yahudi duaları geçmişte bazen bireysel ve sessiz biçimde yapılır, bazı baskıncılar onları gizlemeye özen gösterirdi. Sonra bu dualar toplu secdeye, aleni okumaya, dans ve şarkıya ve dinî araçların kullanımına dönüştü. Polis de birçok durumda bu ritüelleri engellemekten onları izlemeye, yapanları korumaya ve hareketlerini organize etmeye geçti.

Dört Yapının Boşaltılması ve Vakıfların Varlığının Daraltılması

Haziran ayında mescidin iç idari yapısını etkileyen bir gelişme öne çıktı. İslami Vakıflar Dairesi'nin idari merkezler olarak kullandığı dört yapının hedef alındığına dair uyarılar yayımlandı. Bu yapılar; Rahmet Kapısı Mescidi'nin üstündeki İmam Gazali Kubbesi, Rahmet Kapısı ile Esbat Kapısı arasında kuzeydoğu tarafındaki Dârü'l-Hadîs eş-Şerîf, Kral Faysal Kapısı karşısında kuzey avludaki Süleyman Kubbesi ve mescidin güneybatısındaki Musa Kubbesi'dir.

Polis bu yapılara girdi, kilitlerini kırdı, alternatif kilit takılmasını engelledi ve onları açık bıraktı; içeri giren veya kullanan kişileri de takip etti. Polis, bu yapıların güvenliği bozucu işlerde kullanıldığı iddiasına dayanan güvenlik gerekçeleri ileri sürdü. Kurum ise bu uygulamanın Vakıflara bağlı birimleri devre dışı bıraktığını ve yapıların kademeli olarak polis kullanımına geçirilmesinin yolunu açtığını belirtmektedir.

Dört yapının konumları özel önem taşır; çünkü mescidin farklı taraflarına dağılmıştır ve Vakıflara avluların birden fazla köşesinde idari varlık sağlamaktadır. Bunların boşaltılması, İslami ekiplerin avlulardaki yayılımını daraltmakta ve doğrudan Vakıfların kullanım ve idaresi altında olan noktalarda polis varlığını genişletmektedir. Bu da söz konusu uygulamaların ayrı binalara yönelik güvenlik işlemleri olarak değil, yönetim yetkisi üzerindeki mücadele bağlamında okunmasını gerekli kılmaktadır.

Yapıların hedef alınması, muhafızlara ve çalışanlara yönelik çağırma, tutuklama, uzaklaştırma ve izin iptali gibi uygulamaların artışıyla eş zamanlı gerçekleşti. Kudüs Uluslararası Kurumu'nun bir başka açıklamasına göre sabah vardiyasında çalışan muhafızların sayısı yirmi kişiye kadar düştü; bu, otuz yediden fazla muhafız ve çalışanın uzaklaştırılması ve Batı Şeria'dan gelen otuz idari personelin izinlerinin iptal edilmesinden sonra kabul edilmiş sayının yüzde 39'undan daha azdır. Bu uygulamalar, Vakıfların baskınları izleme, ritüelleri belgeleme, yapıları koruma ve bakım-hizmet işlerini organize etme kapasitesine doğrudan yansımaktadır. Muhafız sayısının azaltılması, baskın yapanlara daha geniş alan açmakta ve sahadaki itiraz imkânını zayıflatmaktadır. Böylece yapıların boşaltılması ile çalışanların uzaklaştırılması tek bir sonuçta birleşmektedir: Vakıfların mescidin içindeki idari ve beşeri varlığının gerilemesi.

Kızıl Düve: İnançsal Boyut ve Örgütsel Hazırlık

'Mabet Enstitüsü', Haziran ortasında Celile bölgesindeki bir süt çiftliğinde yeni bir kızıl düve doğduğunu ilan etti ve ona 'Tamima' adını verdi. Enstitü, bu düveyi 'kızıl düve' ritüeliyle bağlantılı dinî tasavvurlarda geçen ilk şartları taşıyan aday olarak sundu.

Kızıl düve, 'Mabet'in yeniden inşasını isteyen bazı Yahudi akımları içinde önemli bir yere sahiptir. Bu tasavvurlara göre onun külü, 'ölülerin necasetinden arınma' ritüelinde kullanılır; bazı dinî merciler bunu mescidin bulunduğu alana girmek ve 'Mabet' ritüellerini yerine getirmek için zorunlu şart olarak görür. Bu nedenle Mabet Enstitüsü yıllardır çok hassas şartları sağlayan düveler arama programları yürütmüş, 2022'de Amerika Birleşik Devletleri'nden beş düve ithal etmiş ve kül hazırlığına ilişkin uygulamalı eğitimler gerçekleştirmiştir.

İlan, yeni düvenin ritüel için kesin olarak elverişli olduğu anlamına gelmemektedir. Elverişliliği, gerekli yaşa ulaşana kadar kusursuz kalmasına ve renginden farklı kıllardan arınmış olmasına bağlıdır; daha önceki aday düveler yaşları ilerledikçe niteliklerini kaybetmiştir. Enstitünün kendisi de daha önce bir kızıl düvenin yakılması konusunda yaptığı eğitimin deneysel bir simülasyon olduğunu ve ortaya çıkan külün dinen geçerli olmadığını açıklamıştır.

Haberin önemi, ortaya çıktığı bağlamda yatmaktadır. Enstitü, yaklaşık on yıldır kızıl düve külü üretiminin eğitimsel, fıkhi ve pratik yönleri üzerinde çalıştığını açıkça belirtmekte; eğitimler yapmakta, uzmanlık biriktirmekte ve aday düveleri izlemeyi sürdürmektedir. Bu, 'Mabet' ritüelleriyle sembolik bir söylem veya ertelenmiş bir inanç olarak değil, uzun hazırlık gerektiren bir proje olarak ilgilenen örgütsel bir yapının varlığını yansıtmaktadır.

Süregelen Dönüşümün Mahiyeti

2026 yılının ilk yarısındaki olaylar aynı anda hareket eden altı güzergahı ortaya koymaktadır. Birincisi, Müslümanların ulaşımı üzerindeki kontrol yetkisinin genişletilmesi ve bunun Ramazan ile bayramda tam kapatma düzeyine ulaşmasıdır.

İkincisi, mescidin içindeki Yahudi ibadetini aleni ve örgütlü bir uygulamaya dönüştürmeye yönelmektedir. Üçüncüsü, bakanların ve Knesset üyelerinin katılımı ve açıklamaları yoluyla bu uygulamalara siyasi bir örtü sağlamaktadır. Dördüncü güzergah, polisin 'Mabet' gruplarından haham ve aktivistlerle yaklaşmasında görünmektedir. Beşincisi, yapıların boşaltılması ve muhafızlarla çalışanların uzaklaştırılması yoluyla Vakıfların yetkisini hedef almaktadır. Altıncısı ise 'Mabet' ritüelleri için inançsal ve örgütsel hazırlık yapmaktadır.

Her güzergahın hukuki ve resmî niteliği farklıdır. Kapatma, uzaklaştırma ve giriş düzenlemesi doğrudan polisin uyguladığı işlemlerdir. Ritüeller ise güvenlik koruması altında gruplar ve yerleşimciler tarafından gerçekleştirilmektedir. Sinagog kurulması veya 'Mabet'in inşası çağrısı ile kızıl düve dosyası ise talepleri ilan edilmiş hükümet kararlarına dönüşmemiş dinî ve siyasi aktörler tarafından yürütülmektedir. Bu ayrım, söz konusu düzeyler arasındaki etkileşimin etkisini küçümsemekten sahneyi doğru anlamaya yardımcı olur.

Başlıca tehlike birikimden doğmaktadır. İstisna olarak başlayan uygulama tekrarlar alışılmış bir manzaraya dönüşür; ardından bir sonraki adımı genişletmeye imkân veren emsal olarak kullanılır. Aksa'daki dua da bu yolla gizli bir fiilden toplu bir ritüele dönüştü; 'Mabet' gruplarının talebi ziyaretten kalıcı bir ibadet yeri kurulmasına yükseldi; polis, baskın yapanları korumaktan onların düşünsel çevresinden unsurları istihdam etmeye yöneldi; Vakıfların mescidin bazı yapılarındaki varlık kapasitesi ise geriledi.

Başlıca tehlike birikimden doğmaktadır: istisna olarak başlayan uygulama, tekrarlar alışılmış bir manzaraya dönüşür; ardından bir sonraki adımı genişletmeye imkân veren emsal olarak kullanılır.

Bu dönüşüm, Mescid-i Aksa'yı kimliğini, Müslümanların ona ulaşma hakkını, Vakıfların onu yönetme yetkisini ve içindeki dinî uygulamaların sınırlarını aynı anda etkileyen bir baskı karşısında bırakmaktadır. Bu nedenle akademik etkileşim sorusu önem kazanmaktadır. Gereken şey, dağınık haberleri takip etmenin ötesinde, onları birbirine bağlayan güzergahları yorumlamak, hukuki, tarihî ve siyasi etkilerini belgelemek ve onları üniversite kurumları, araştırma merkezleri ve uluslararası bilgi alanında sürekli bir meseleye dönüştürmektir.

İkinci Eksen

Mescid-i Aksa'daki Gelişmeler Karşısında Akademik Etkileşimin Güzergahları

Mescid-i Aksa'nın 2026 yılının ilk yarısında yaşadığı gelişmeler, akademik çevrelerde çeşitlilik gösteren bir etkileşim doğurdu. Bu etkileşim analitik yazılarda, uzmanlaşmış seminerlerde, bilgi üretiminde, ortak tutumlarda ve öğrenci hareketlerinde görüldü. Bilgilendirme, özellikle önemli bir kısmı medya, sosyal platformlar ve tam olarak sınıflandırılması güç iç etkinlikler aracılığıyla gerçekleştiği için, yayımlanan tüm katkıları, yazıları ve müdahaleleri bütünüyle saymayı hedeflemeden bu güzergahları gösteren örnekler sunmaktadır.

Olayların Akademik Analizi

En belirgin güzergah, uluslararası hukuk, siyaset bilimi ve Kudüs çalışmaları alanlarında uzman akademisyen ve araştırmacıların sunduğu okumalarda belirdi. Bu okumalar mescidin kapatılmasının, namaz kılanlara getirilen kısıtlamaların ve mescidin içinde Yahudi ritüellerinin genişlemesinin anlamlarına odaklandı. Bu katkılar, olayı haber düzeyinden hukuki ve siyasi bağlamına taşıdı ve biriken uygulamaların tarihî-hukuki statü üzerindeki etkisine dikkat çekti.

Bu etkileşim coğrafi ve uzmanlık yakınlığı nedeniyle Filistin ve Ürdün'de daha belirgin görüldü. Üniversitelerden ve araştırma merkezlerinden akademisyenler, söyleşiler, seminerler ve makaleler yoluyla katılım gösterdi. Bu hatta acil nitelik baskındı; ilgi olayları açıklama ve sonuçlarına karşı uyarı üzerinde yoğunlaştı. Buna karşılık, bu müdahalelerin uzmanlaşmış çalışmalar ve politika notlarına dönüştürülmesi daha sınırlı kaldı.

Bilimsel Seminerler ve Etkinlikler

Bu dönemde Mescid-i Aksa ve Kudüs'ü hukuki, tarihî ve siyasi açılardan ele alan birçok seminer ve konferans düzenlendi. Öne çıkan örneklerden biri, Amman'da Arap Düşünce Forumu, İslam Dünyası Bilimler Akademisi ve Orta Doğu Çalışmaları Merkezi'nin ortak organizasyonu ile gerçekleştirilen 'Mescid-i Aksa ve Mukaddesler: Kapatma Politikaları ve Sonuçları' başlıklı seminerdi. Seminer, hukuki ve siyasi seçenekleri tartışmaya yöneldi ve belgeleme, eğitim ve uluslararası hareketle bağlantılı önerilerle sonuçlandı.

Türk akademik kurumları ve merkezleri de Kudüs ve Aksa hakkında uzmanlaşmış konferans ve seminerler düzenlemeyi sürdürdü. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi'nin ev sahipliğinde düzenlenen Beşinci Uluslararası Kudüs Konferansı ve başka üniversite ve araştırma merkezlerinin gerçekleştirdiği bilimsel buluşmalar bunlar arasındadır. Bu etkinlikler, güncel gelişmeleri izlemeyi Kudüs tarihi, vakıfları, kimliği ve hafızasıyla birleştirdi.

Bu güzergah, Kudüs'ün akademik programlarında varlığını koruyan akademik çevrelerin bulunduğunu göstermektedir. Ancak bu etkinliklerin bir kısmı önceki programların parçası olarak planlanmıştı ve son olaylara doğrudan bir tepki olarak ortaya çıkmadı. Bu nedenle, acil bir kolektif yanıtın çok Kudüs'e olan ilginin sürekliliğini ifade etmektedir.

Bilgi Üretimi ve Belgeleme

Olaylara, Mescid-i Aksa'nın tarihi, kimliği ve medeniyet işlevlerine ilişkin bilgiyi güçlendiren bilimsel çalışmaların yayımlanması eşlik etti. Bu bağlamda Kudüs Üniversitesi ile Yüksek İslam Heyeti'nin yayımladığı 'Mübarek Mescid-i Aksa: Tarih ve Medeniyet' kitabı öne çıkmaktadır. Kitap, mescidin tarihi, vakıfları, mimarisi, içindeki ilim hayatı ve ona yönelen saldırılarla ilgili hakemli araştırmaları bir araya getirdi.

İngilizce hukuk ve araştırma platformları da kapatma ve baskınlardaki gelişmeleri izledi ve onları periyodik bülten ve raporlarına dahil etti. Bu tür belgeleme, olayları daha geniş bilgi ve hukuk alanlarına taşıdı ve çalışmalar, savunuculuklar ve uluslararası kampanyalar için kullanılabilir malzeme sağladı.

Bu güzergahın önemine rağmen, son gelişmelere doğrudan cevap veren üretim sınırlı kaldı. Hızlı akademik raporların, politika notlarının ve mescidde hızla ilerleyen dönüşümleri izleyebilen çok dilli hukuki dosyaların görünürlüğü çok sınırlıydı.

Ortak Tutumlar ve Üniversite Hareketliliği

Kolektif etkileşim, akademisyenlerin, araştırmacıların ve kurumların katıldığı imza kampanyaları aracılığıyla görüldü. Bu kampanyalar mescidin yeniden açılmasını, ibadet özgürlüğünün korunmasını ve ihlallerin durdurulmasını talep etti. Bu girişimler, hükümetler ve uluslararası kurumlar üzerinde baskı oluşturmak için bilimsel ve akademik konunun kullanılmasına yönelik bir çabayı temsil etmektedir.

Öne çıkan örneklerden biri, Birleşik Krallık'taki 'Friends of Al-Aqsa' kurumunun kapatma döneminde başlattığı imza kampanyasıdır. Kampanya, Müslümanların mescide erişiminin engellenmesi ve ibadet özgürlüğünün ihlali nedeniyle hükümetleri İsrail'e karşı adım atmaya çağırdı. Organizasyonun verilerine göre imza kampanyasına binden fazla akademisyen ve âlim ile 150'den fazla kurum katıldı.

Özellikle Türkiye'deki bazı üniversitelerde öğrenciler, Mescid-i Aksa'nın açılmasını talep eden ve orada yaşananları tanıtan nöbetler, bildiriler ve konferanslar düzenledi. Bu faaliyetler, meselenin üniversite hayatı içinde canlı kalmasına ve farklı disiplin ve çevrelerden öğrencilere taşınmasına katkı sundu.

Bununla birlikte öğrenci faaliyeti ile üniversitenin resmî tutumu arasında ayrım yapmak gereklidir. Bazı üniversiteler etkinliklere alan sağladı ve haberlerini sitelerinde yayımladı; ancak üniversite yönetimleri ve akademik kurullarından resmî olarak çıkan tutumlar sınırlı kaldı.

Bütün bunlardan hareketle gerçek bir akademik etkileşimden söz edilebilir; ancak bu etkileşim bireysel girişimler, uzmanlaşmış etkinlikler, öğrenci tutumları ve sınırlı kurumsal çabalar arasında dağılmıştır. Varlık Filistin, Ürdün ve Türkiye'de daha belirgindi; uluslararası etkileşim ise daha düşük düzeyde görünmüş, daha çok imza kampanyaları, hukuki belgeleme ve araştırma platformlarında yoğunlaşmıştır.

Ayrıca yanıtın büyük kısmı açıklayıcı ve dayanışmacı bir karakter taşımış; buna karşılık hızlı araştırma üretimi, örgütlü kurumsal çalışma ve çok dilli akademik iletişim daha zayıf kalmıştır. Bu harita, Mescid-i Aksa'nın bir dizi akademisyen ve kurumun ilgisinde yer aldığını, fakat bu varlığın henüz mesciddeki dönüşümlerin hızını izleyen ve uluslararası alanda etki eden geniş ve bütünleşik bir akademik harekete dönüşmediğini göstermektedir.

Üçüncü Eksen

Tepki Boşluğu ve Aksa'yı Destekleyen Akademik Çalışmanın Ufukları

Mescid-i Aksa'daki gelişmelere yönelik akademik etkileşimin okunması, yaşananların tehlikesi ile akademisyenler, üniversite ve araştırma kurumlarının ürettiği tepkinin hacmi arasında geniş bir boşluk bulunduğunu göstermektedir. Mescid birkaç ay içinde uzun bir kapatma, baskın ve Yahudi ritüellerinde artış, Vakıflar Dairesi ve mescidin muhafızları üzerindeki baskılar ve içerde kalıcı Yahudi dinî varlığını sabitlemeye dönük ileri çağrılarla karşı karşıya kaldı. Buna rağmen akademik varlık çok zayıf, dağınık ve mescidin konumu ile onu kuşatan tehlikenin büyüklüğüne uygun düşen bir bilgi ve kurumsal seferberlikten çok sınırlı girişimlere yakın kaldı.

Etkileşimin büyük kısmı, olaya doğrudan yakınlığı ve Kudüs alanında uzman araştırmacı ve kurumların varlığı nedeniyle Filistin sahasında yoğunlaştı. Bazı seminerler, müdahaleler, üniversite ve öğrenci faaliyetleriyle sınırlı bir Ürdün ve Türkiye varlığı görüldü. Arap ve İslam dünyasının geri kalanında ise burada ve orada beliren dağınık girişimler dışında geniş bir akademik dalga veya ortak kurumsal tutum oluşmadı. Uluslararası varlık bundan da zayıf kaldı ve çoğunlukla bazı imza kampanyaları, hukuk ve araştırma platformları ile bireysel çabalarda sınırlı kaldı.

Bu zayıflık, etkileşimin tamamen yok olduğu anlamına gelmez. Değerli tutumlar, analizler ve etkinlikler ortaya kondu; akademisyenler ve araştırmacılar olayların boyutlarını açıklamaya ve sonuçlarına karşı uyarmaya katıldı. Ancak bu çabaların toplamı, aşamanın mahiyetinin gerektirdiği düzeyin altında kaldı. Mescid-i Aksa geçici bir olay veya mevsimlik bir baskın karşısında değil; içindeki dinî, idari ve hukuki gerçekliği yeniden şekillendiren kademeli bir süreç karşındaydı. Akademik alanın bu dönüşümü, yan etkinlik ve geçici makale konusu olarak değil, geniş bir seferberliği gerektiren merkezi bir mesele olarak ele alması beklenirdi.

Akademisyenlerin bireyler ve kurumlar olarak sesinin yükselmesi, üniversitelerden, fakültelerden ve bilimsel birliklerden açık açıklamalar çıkması, hukuk, tarih, siyaset bilimi, arkeoloji, medya ve din çalışmaları bölümlerinin aynı anda harekete geçmesi beklenirdi. Üniversitelerin tartışma ve baskı alanlarına dönüşmesi; hocalar ve araştırmacıların yaşananları açıklayan, öğrencileri harekete geçiren, kamuoyunu etkileyen ve siyasi-hukuki kurumları sorumluluklarını üstlenmeye iten bilgi kampanyalarına öncülük etmesi beklenirdi.

Akademisyenin ekleyebileceği ivme, bir makale yazmanın veya bir söyleşiye katılmanın ötesindedir. Akademisyenin toplumsal ve bilgiye dayalı konumu, ona kavram üretme, olayları yorumlama, tutuma bilimsel güvenilirlik kazandırma, öğrencileri yönlendirme, üniversite çevresini harekete geçirme, elitlere ve karar alıcılara ulaşma kapasitesi verir. Bu ses ortak bildiriler, araştırma ağları ve eş zamanlı

etkinliklerde birleştğinde, meseleyi dolaşımdaki bir haberden genel önceliğe dönüştürebilir; Mescid-i Aksa'yı savunmak için halkî ve kurumsal baskı alanını genişletebilir.

Bu ivme büyük ölçüde yoktu. Arap ve İslam üniversitelerinde geniş eş zamanlı seminerler veya resmî tutumlar dalgası görülmedi; akademik birlikler ve bilimsel sendikalar olayın düzeyine denk bir hareket ortaya koymadı. Kudüs, uluslararası hukuk, miras, arkeoloji, mimari ve tarih alanlarında uzman akademisyenleri bir araya getiren uluslararası bir koordinasyon da görünür hale gelmedi. Etkileşimin büyük bir kısmı bireysel kaldı; araştırmacının girişi veya kişisel ilgisiyle bağlantılı kaldı, ardından olayın haber gündeminden düşmesiyle geriledi.

Zayıflık, akademik ürünlerin mahiyetinde de görünmektedir. Medya müdahaleleri, genel makaleler ve sınırlı seminerler baskın çıktı; politika notları, hukuki raporlar, belgeli dosyalar, açıklayıcı haritalar ve çok dilli çalışmalar ise nadir kaldı. Kapatma döneminde, mescidin kapatılma emsalini açıklayan, hukuki etkilerini ortaya koyan ve bunu Yahudi ritüellerinin genişlemesi ile Vakıfların hedef alınmasıyla ilişkilendiren bütünsel bir uluslararası akademik dosya oluşmadı. Bu boşluk, Filistinli ve Arap akademik bir işlemeye ait düzenli bir anlatıdan önce İsrail anlatısının geniş uluslararası kamu kesimlerine ulaşmasına imkân verdi.

Karşı tarafta ise dinî gruplar inançsal söylem üretmekte, merkezler planlar yapmakta, okullar aktivistler yetiştirmekte, araştırmacılar anlatıyı yazmakta, hukuk ve medya kurumları onu pazarlamakta, siyasetçiler de bazı talepleri resmî alana taşımaktadır. Bu örgütlü yapı karşısında Aksa'yı savunan akademik çaba, kalıcı bir çerçeve veya ortak çalışma gündemi olmayan kurum ve bireyler arasında dağınık kalmıştır.

Mescid-i Aksa'yı Desteklemek İçin Akademik Çalışma Güzergahları

Gerekli yanıt, akademisyenin Aksa karşısındaki rolünü yeniden tanımlamakla başlar. Gereken varlık; olayları izleyen, yorumlayan, belgeleyen ve etki çevrelerine taşıyan bir varlıktır. Bu da bireysel girişimden kolektif çalışmaya, mevsimsel faaliyetten sürekli programa, genel söylemden hedeflenmiş bilimsel ürünlere geçişi gerektirir.

Bu güzergahların başında, Mescid-i Aksa için uluslararası bir akademik ağın inşası gelir. Bu ağ; hukuk, tarih, arkeoloji, mimari, coğrafya, siyaset bilimi, medya, din çalışmaları ve kültürel miras yönetimi alanlarındaki araştırmacıları bir araya getirir. Tutumların koordinasyonunu, bilgi alışverişini, araştırma ekiplerinin oluşturulmasını ve büyük gelişmeler sırasında ortak bilimsel bildirilerin yayımlanmasını üstlenir. Ayrıca dağınık sesleri toplayarak üniversiteler ve uluslararası kuruluşlar içinde varlığı olan bir akademik güce dönüştürür.

Alan, mesciddeki değişimleri izleyen ve onları hukuki, idari, dinî ve mimari mahiyetlerine göre sınıflandıran uzman bir bilgi gözlemine ihtiyaç duymaktadır. Bu gözleminden periyodik bilgilendirmeler, kronolojiler, haritalar ve çok dilli belgeli dosyalar yayımlanmalıdır. Bu materyaller, bilgilerin haberler, açıklamalar ve

dijital gönderiler arasında dağılık kalması yerine; araştırmacıların, gazetecilerin, hukukçuların ve karar alıcıların dayanabileceği bir temel sağlar.

Ayrıca büyük her gelişmeden birkaç gün sonra olayı ve anlamlarını açıklayan kısa bir metin yayımlayan hızlı akademik müdahale birimine ihtiyaç vardır. Mescidin kapatılması, muhafızların uzaklaştırılması, Vakıf yapılarından birinin boşaltılması veya ritüeller için yeni düzenlemelerin dayatılması gibi durumlarda üniversitelere ve araştırma merkezlerine; temel olgular, tarihî arka plan, hukuki niteleme, muhtemel etkiler ve kullanılması gereken doğru kavramları içeren hazır bir dosya ulaşmalıdır.

İngilizce, Türkçe, Fransızca, İspanyolca ve diğer dillerde yayın yapmak belirleyici bir güzergahı temsil etmektedir. Arapça bilgi ne kadar güçlü olursa olsun, yabancı üniversitelere ulaşmadığında etkisi sınırlı kalır. Gereken şey, her çevreye kendi dili ve kavramlarıyla hitap eden özgün bilimsel üretim hazırlamak; ayrıca önemli Arapça çalışmaları çevirmek ve araştırmacılar ile politika yapımcılar için uygun özetlere dönüştürmektir. Hakemli makaleler, politika notları, yönetici özetleri, görsel materyaller ve eğitim dosyaları buna dahildir.

Üniversiteler, Mescid-i Aksa'yı ders programları, üniteler, yıllık seminerler, bitirme projeleri, yüksek lisans ve doktora tezleri aracılığıyla doğrudan programlarına dahil edebilir. Araştırma bursları ve bilimsel yarışmalar başlatılabilir; hocaların gözetiminde öğrenci ekipleri çeviriler, haritalar ve dijital arşivler hazırlamakla görevlendirilebilir. Böylece Mescid-i Aksa, söylemsel bir vesile olmaktan çıkıp eğitim ve bilimsel üretim içinde sabit bir konuya dönüşür.

Akademisyenler aynı zamanda kamusal alanda da var olmak zorundadır. Üniversite hocası açık seminerler düzenleyebilir, makaleler yazabilir, açıklayıcı kısa videolar üretebilir, medyada yer alabilir ve parlamentolar, sendikalar ve hukuk kurumlarıyla iletişime geçebilir. Öğrencilerini bilgi ile barışçıl sivil baskıyı birleştiren bilinçli ve örgütlü etkinliklere yönlendirebilir; Aksa'ya saldırının hukuk, din özgürlüğü ve insanlığın ortak mirasını ilgilendiren bir mesele olduğunu gören bir kamuoyu inşa edebilir.

İttifaklar kurmak da temel bir güzergâhtır. Mescid-i Aksa meselesi mirasın korunması, ibadet özgürlüğü, uluslararası hukuk, yerleşimci sömürgecilik, kültürel haklar ve tarihî şehirlerin yönetimiyle kesişmektedir. Bu girişler üzerinden, geleneksel olarak Filistin meselesinde çalışmayan araştırmacılara ve kurumlara ulaşmak, dünya üniversitelerinde mescidi savunanların halkasını genişletmek mümkündür.

Asıl gerekli olan, tekil etkinliklerden koordineli akademik kampanyalara geçmektir. Tehlikeli bir gelişme yaşandığında üniversitelerde küresel bir Aksa haftası düzenlenebilir; eş zamanlı konferanslar, bilimsel bildiriler, eğitim materyalleri, belgesel sergiler, tartışma halkaları ve uluslararası kurumlara yöneltilen imza kampanyası gerçekleştirilebilir. Eş zamanlılık, bu etkinliklere tekil faaliyetlerden daha büyük bir medya ve siyasi ivme kazandırır.

Mescid-i Aksa'daki gelişmelere ilişkin akademik etkileşimin okunması, yaşananların tehlikesi ile akademisyenler, üniversite ve araştırma kurumlarının ürettiği tepkinin hacmi arasında geniş bir boşluk bulunduğunu göstermektedir.

Sonuç

Mescid-i Aksa'nın 2026 yılının ilk yarısında yaşadığı gelişmeler, onun İslami kimliğini ve tarihî-hukuki statüsünü hedef alma sürecinde son derece tehlikeli bir aşamayı ortaya koymaktadır. Uzun kapatmanın, baskın ve Yahudi ritüellerinin genişletilmesiyle; siyasi müdahalenin artışıyla; Vakıflar Dairesi, muhafızlar ve çalışanların hedef alınmasıyla; mescidin içinde kalıcı Yahudi dinî varlığını sabitlemeye yönelik çağrılarının yükselişiyle eş zamanlı gerçekleşmesi, mescidde yeni bir gerçeklik üretmeye ve tekrarlanan istisnai uygulamaları sabitlenebilir, üzerine inşa edilebilir alışılmış vakalara dönüştürmeye yönelik kademeli bir girişime işaret etmektedir.

Bu örgütlü ve hızlanan tırmanışa karşı akademik etkileşim, olayın düzeyinden çok daha zayıf kaldı. Filistin sahası varlığın büyük kısmını taşıırken, sınırlı Ürdün ve Türkiye tepkileri ile bazı ülkelerde dağınık girişimler görüldü. Bazı yazılar, seminerler, tutumlar ve öğrenci etkinlikleri yaşananları tanıtmaya ve sonuçlarına karşı uyarmaya katkı sunsa da bunlar birbirinden uzak kaldı; Aksa'yı savunmak için sesini yükselten, üniversiteleri, araştırmacıları ve öğrencileri harekete geçiren, meseleyi bilimsel, hukuki ve uluslararası ilginin ön sıralarına taşıyan geniş bir akademik harekete dönüşmedi.

Bu zayıflık tehlikesini, süregiden mücadelenin mahiyetinden almaktadır. Mescid-i Aksa üzerindeki mücadele aynı anda mekân, hukuk, hafıza ve anlatı alanlarında yürümektedir. İsraili aktörler söylem ve projelerini, birlikte çalışan dinî gruplar, araştırma merkezleri, eğitim, medya ve siyasi kurumlar aracılığıyla inşa ederken, Aksa'yı savunan akademik çaba dağınık kalmış; bireysel girişimler ve anlık tepkiler tarafından belirlenmiştir. Bu dengesizlik, İsrail anlatısına olaylara ilişkin yorumunu sunma ve kavramlarını uluslararası alanda sabitleme konusunda daha geniş bir fırsat vermektedir.

Bu nedenle Kudüs Meselesi Üzerine Uluslararası Akademisyenler Forumu bu bilgilendirmeyi Mescid-i Aksa'ya ayırmıştır. Çünkü orada yaşananlar daha güçlü, daha geniş ve daha sürekli bir akademik varlığı hak etmektedir. Bilgilendirme, süregelen dönüşümün mahiyetine ilişkin yoğun bir resim sunmaya, akademik etkileşimin başlıca güzergahlarını okumaya, olayların tehlikesi ile yanıt düzeyi arasındaki boşluğu göstermeye ve akademisyenler, üniversiteler ve araştırma merkezlerinin üstlenebileceği çalışma alanları üzerine tartışmayı açmaya çalışmıştır.

Forum, Mescid-i Aksa'yı akademik ve bilgi alanında canlı tutmaya; araştırmacıları ve kurumları onun kimliğine, konumuna ve Müslümanların oradaki haklarına temas eden meseleler ve gelişmelerle ilişkilendirmeye gayret etmektedir. Bu bilgilendirmenin yayımlanması, akademik sahneyi izleme, Kudüs meselesine ilgiyi harekete geçirme, akademisyenleri yazmaya, araştırmaya ve etkileşime teşvik etme ve bilgiyi Kudüs ile Mescid-i Aksa'nın hizmetine yöneltme yönündeki periyodik çabaları içinde yer almaktadır.

Önümüzdeki aşama daha geniş bir akademik yanıtı ihtiyaç duymaktadır: uzmanlaşmış hukuki ve tarihî çalışmalar, hızlı politika notları, çok dilli belgeli dosyalar, araştırmacı ağları, üniversite programları, tezler, eğitim materyalleri, üniversiteler içinde eş zamanlı kampanyalar ve medya ile uluslararası platformlarda etkin bir varlık. Aynı zamanda akademisyenlerin konumunun ses yükseltmek, öğrencileri harekete geçirmek, kamuoyunu etkilemek ve siyasi, hukuki ve kültürel kurumlara bilimsel delil ve doğru belge ile hitap etmek için kullanılması gerekmektedir.

Mescid-i Aksa'yı desteklemek, işgal makamlarının kapattığı bir kapının yeniden açılması veya bir haber dalgasının bitmesiyle sona ermeyen sürekli bir sorumluluktur. Her olay belgeleme, her dönüşüm açıklama, her yanıltıcı anlatı çözümleme, her bilgi boşluğu ise yeni bir gerçekliğin dayatılmasına alan bırakır. Akademik alanın görevi, Aksa'yı araştırma, eğitim ve kamusal tartışmada sabit bir mesele haline getirmek; onun etrafında canlı bir bilimsel hafıza, etkili bir uluslararası ses ve onun konumuna ve maruz kaldığı tehlikenin büyüklüğüne denk bir bilgi hareketi inşa etmektir.

Mescid-i Aksa bugün, onun meselesini araştırmalarında, dersliklerinde, kürsülerinde ve uluslararası ağlarında taşıyan; kimliğini ve Müslümanların oradaki haklarını savunmayı bilimsel, ahlaki ve medeniyet sorumluluklarının asli bir parçası olarak gören akademisyenlere ihtiyaç duymaktadır. Bu bilgilendirme, sınırlı etkileşimden örgütlü çalışmaya, dağınık sessizlikten ortak akademik sese, olayları takip etmekten Aksa'nın, anlatısının ve geleceğinin korunmasına etkin katılıma geçiş için bir çağrıdır.

Her olay belgeleme, her dönüşüm açıklama, her yanıltıcı anlatı çözümleme, her bilgi boşluğu ise yeni bir gerçekliğin dayatılmasına alan bırakır.

Kudüs Meselesi Üzerine
Uluslararası Akademisyenler Forumu

Akademik Bülten

Kudüs'e Destek İçin
Etkin Bir Akademik Topluma Doğru

Forum Bilgileri

 Adres: 1 Hürriyet Mah. Ahmet Yesevi Cad.
Altın Sk, Bahçelievler - İstanbul

 E-posta: info@forumuikm.com

 Web: forumuikm.com |
www.academicsforum.com

 Telefon: +90-507 306 21 41

Bilgiyle Kudüs'e, Akademiyle Geleceğe

İstanbul / 2026